

PRACOVNÍ LIST

Základy syntaxe - věta a výpověď, věta jednoduchá

1. Vytvoř souvětí a použij tyto spojovací výrazy:

- a) a
- b) když
- c) že
- d) protože
- e) kdo
- f) kdy
- g) aby
- h) který
- i) nebo

2. Rozliš větu jednoduchou (VJ) a souvětí (S)

- a) Je tolik věcí, které musím udělat.
- b) Řekl jsem Mirkovi, aby mi držel palce.
- c) Maminka myla okna.
- d) Adam jezdil na kole a David se mu smál.
- e) Martin ťukal na okno, ale tatínek ho neslyšel, protože mu hrálo rádio.
- f) Motory silně burácely.
- g) Když jsem přišel domů, babička mi vyprávěla pohádku.
- h) Zdeněk chytil velikého kapra.

3. Dopln v textu čárky

Děvčata se parádila protože se chtěla líbit chlapcům. Čert nechtěl aby mu byly vidět rohy. Přáli jsme mu k narozeninám a tak přišel poděkovat. Natálka dala gól proto jí všichni blahopřáli. Bylo počasí že by psa nevyhnal. Kuřata pobíhala po dvorku ani nezobala zrní. Nevěděla jsem odkud se míč najednou objevil. Protože si udělali zásoby dříví které nasbírali v lese mohli v zimě bezstarostně topit. Zastavil se aby nám pověděl velkou novinu. Klidně hodí taškou na podlahu nebo mu spadne do bláta. Obrovský pytel si hodil přes rameno letěl ztěžka a kámen po kameni trousil.

4. Urči, zda jde o větu jednočlennou (VJ), dvojjčlennou (VD) nebo větný ekvivalent (VE)

- a) Prší.
- b) Zvoní telefon.
- c) Sednout!
- d) Poslouchej mě.
- e) Je mi smutno.
- f) Nebylo mu do smíchu.
- g) Zavolej tam.
- h) Mlčet!
- i) Myslel to dobře.
- j) Bolí mě v krku.
- k) Přijdu brzy.

- l) Petr ráno zaspal.
- m) Hurá!
- n) V televizi dávali detektivku.

5. Urči, zda je věta jednočlenná jmenná nebo slovesná:

- a) Blýská se.
- b) Neplivat!
- c) Ne.
- d) Silně fouká.
- e) Stánek s novinami.
- f) Báječné!
- g) Opravdu dva.
- h) Hodně úkolů.
- i) Je mi teskno.

6. Určete druh vedlejší věty:

- a) Nosím dlouhá trička, protože nemám ráda holá záda.
- b) Rád vzpomínám na kraj, ve kterém jsem se narodil.
- c) Kdo touží být bohatý, musí zdědit velký majetek.
- d) Vezmi si s sebou jen to, bez čeho se neobejdeš.
- e) Tatínek byl z těch, kdo umí opravit snad úplně všechno v domácnosti.
- f) Viděl syna, jak ve spižírně rovnal potraviny.
- g) Než půjdeš do postele, vyčisti si zuby.
- h) Chodila cvičit do tělocvičny každý týden, aby byla v dobré kondici.
- i) Protože každý týden plavat, byl v dobré kondici.
- j) Odešel tam, kde ho měli rádi.
- k) Zdálo se mu, že bude bouřka.
- l) Nevím, kdy se vrátím.

7. Urči druh věty podle modality:

- a) Kéž bych byl mladší!
- b) Kdy se sejdeme?
- c) Kdy ti můžu zavolat?
- d) Ať se mi nikdo nesměje.
- e) Proč nic neříkáte?
- f) Pospěš si!
- g) Pomoz mi s nákupem.
- h) Kéž bych byl už doma!
- i) Podej mi sůl!
- j) Ve Vídni tvořil i Wolfgang Amadeus Mozart.
- k) Přestaň už zlobit!
- l) Nemám rád lež a přetvářku.
- m) Zrána seděli na břehu řeky rybáři.